

פרשת ויגש

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. יוסף שולח את אחיו ליעקב

ה. פגישת יעקב ויוסף

י. התוודעות יוסף לאחיו

ס. פגישת יעקב ופרעה

כ. יהודה מתעמת עם יוסף

מ. פירוט יורדי מצרים

מ. יעקב מתבשר אודות יוסף

כ. יוסף מציג את אחיו לפרעה

פ. התנהלות יוסף בשני הרעב

ת. השי"ת מתגלה ליעקב

"

שאלה לשולחן שבת

"זאת רכושם אשר רכשו בארץ
כנען"

כתב רש"י: 'אבל מה שרכש בפדן ארם נתן הכל לעשו בשביל חלקו במערת המכפלה, אמר נכסי חוצה לארץ אינן כדאי לי וזהו אשר כריתי לי, העמיד לו צבורין של זהב וכסף כמין כרי ואמר לו טול את אלו'. ויש לבאר מדוע יעקב היה צריך לקנות את חלקו במערת המכפלה בכסף מלא, ואילו יצחק לא מוזכר שקנה את חלקו את ישמעאל במערה שקנה אברהם אביהם?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר במזכרת מאירועים

פנינים

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני"

הטעמים על מילים אלה הם: 'קדמא ואזלא רביעי זרקא מונח סגול'. יהודה אמר לאביו: "אם לא הביאותיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים" (מגט). ורש"י שם מבאר ע"פ המדרש: 'וחטאתי לך כל הימים - היינו לעולם הבא'. ועניין זה רמוז בטעמים הנ"ל: למה קדם ואזל ליוסף, הרביעי לבנים שהוא יהודה, הרי לכאורה היה על ראובן הבכור ליטול אחריות זו? אלא משום ש'זרקא מונח סגול', דהיינו שיהודה הוא זה שזרק את עצמו מלהיות מונח בתוך עם סגולה בעוה"ב, אם לא יביאהו אל אביו. (הגר"א)

"כה אמר בנך יוסף... רדה אלי אל תעמד"

פירושים שונים: א. יוסף ידע שיעקב לא ירצה להשתקע במצרים. לכן אמר לו שירד למצרים רק עד לסיום הרעב. המלה "תעמד" חסרה ו', כי הכוונה כך: רדה אלי עד "עת מד" כלומר היום אני בן שלשים ותשע, ותהיה כאן, במצרים, עד שאהיה בן ארבעים וארבע, שזוהי עת סיום הרעב. (אדרת אליהו) ב. המילה 'רדה' בגימטריא 209 כי כבר נחסרה שנה מ210 שנות השהייה במצרים כי לפני שנה ירדו השבטים בפעם הראשונה. ג. רד כעת, כי בארץ כנען לא תהיה לך עמידה שם, כמאמרם ז"ל שאם יעקב לא היה יורד מרצונו היה יורד כבול בשלשלאות של ברזל. ד. סופי תיבות 'הילד', שביקש לעורר רחמי אביו שירד לילדו, יוסף. או שרמז לו שנשאר צדיק כשהיה בילדותו.

"ובני דן חושים"

יש לבאר מדוע בחרה התורה להתנסח: "ובני דן חושים", בלשון רבים, הלוא היה לו רק בן אחד ומדוע לא כתבה ובלשון יחיד כפי שלכאורה יותר ראוי? ויש לומר: א. מדגיש שכל הבנים שהיו לו - לא היה אלא זה. (רד"ק) ב. היה לו בן בשם חושים שמת ונקרא אף אחיו שנולד לאחר מכן באותו השם. ג. היו שניים ואחד מת והשני היה חושים, וכאילו כתוב שמבני דן נותר רק חושים. (חזקוני) ד. גם לבן יחיד ניתן לקרוא בלשון רבים, כמו: "ובני פלוא אליאב" ועוד. ה. בני דן היו זריזים ואין למספרם סכום ולכן לא הזכיר שמוותיהם. (יב"ע) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

מיוחד,
מפתיע
ומאתגר!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: 1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. יוסף שלח לאביו בר לחם ומזון כמשיא עשר -
 - ב. מילה נרדף ל'בהמותיכם' בפרשה
 - ג. בארץ זו שיכן יוסף את משפחתו
 - ד. אביו של חושים
 - ה. "___ אבי חי?"
 - ו. "___ יעקב את פרעה"
 - ז. מבני יהודה
 - ח. ממתנות יוסף לאחיו
 - ט. יוסף שלח עגלות גם לנשים וה -
 - י. יעקב שלח אותו לפניו לארץ גושן
 - כ. את אדמתם יוסף לא קנה
 - ל. אביו של מררי
 - מ. מבני יוסף
 - נ. "איך אעלה אל אבי וה___ איננו איתי"
 - ס. מבני זבולון
 - ע. אותן שלח יוסף להביא בהן את אביו
 - פ. שם נולדו רוב בני יעקב
 - צ. בנימין בכה על ___ יוסף
 - ק. מבני לוי
 - ר. מבני בנימין
 - ש. מס' האנשים שירדו עם יעקב למצרים- ___ ו___
 - ת. מבני יששכר

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. מבני ראובן
 - ב. יוסף שלח לאביו מכל ___ מצרים
 - ג. "___ ליבו כי לא האמין להם"
 - ד. מבני שמעון
 - ה. אחי יוסף היו אנשי ___
 - ו. "___ כל איש מעלי"
 - ז. יוסף ציוה את אחיו לא ___ בדרך
 - ח. בת אשר
 - ט. "___ יוסף את כל הכסף"
 - י. חמישה מבני גד
 - ך. מבני ראובן
 - ל. יוסף היה ה___ על כל ארץ מצרים
 - ם. יוסף קנה את המצרים ל___ לפרעה
 - ן. מבני בנימין
 - ס. נגמר
 - ע. מבני בנימין
 - ף. מה נגמר למצרים?
 - ץ. מבני יהודה
 - ק. מה יוסף לא יכל לעשות, עד שפרץ בבכיות רמות?
 - ר. מלאכה שלא הייתה בשני הרעב
 - ש. יוסף חוקק שיתנו כשיעור זה מס לפרעה
 - ת. יוסף השאיר למצרים מתבואתם, 4 ___

ואלה שמות

"ותחי דוח ישראל אביהם"

אלו שמות וכינויים יש לרוח הקודש? (התשובות התשובות)

מן המדרש

כתיב (ישעיה סה,כה) "זאב וטלה ירעו כאחד ואריה כבקר יאכל תבן" בא וראה כל מה שהכה הקדוש ברוך הוא בעולם הזה, מרפא אותן לעתיד לבא. העורים מתרפאים, שנאמר "אז תפקחנה עיני עורים". והפסחים מתרפאים, שנאמר: "אז ידלג כאיל פסח. ותרון לשון אלם", וכשם שאדם הולך כך הוא בא. הולך עור ובא עור. חרש ובא חרש. אלם ובא אלם. כשם שהוא הולך לבוש, כך הוא בא לבוש. ממי את למד? משמואל, שראה אותו שאול. מהו אומר לאשה, "מה תארו?" ותאמר (ש"א כח,יד): "איש זקן והוא עוטה מעיל", שכך היה לבוש, שנאמר (שם ב,יט): "ומעיל קטן תעשה לו אמו". ולמה כשם שהאדם הולך, כך הוא בא? שלא יאמרו כשהם חיים לא ריפאן, משמתו ריפאן הקב"ה ואחר כך הביאן?! דומה שאינן אותן, אלא אלו אחרים הם. אמר הקדוש ברוך הוא: אם כן, יעמדו כמו שהלכו, ואח"כ אני מרפא אותן. למה? (ישעיה מג,י): "לפני לא נוצר אל", ואני מרפא אותן, ואף החיות מתרפאות, שנאמר (שם סה,כה): "זאב וטלה ירעו כאחד", הכל מתרפאים. מי שהביא מכה על הכל אינו מתרפא, אלא: "ונחש עפר לחמו". למה? שהוא הוריד הבריות לעפר. (ע"פ מ"ר)

מילה בפרשה

**נכד יעקב כך הצהיר,
לא אעלה עוד בשביל,
המתחיל ונגמר בעיר,
המוצפת נחושת ובדיל.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

איזה אדם בחומש בראשית, מובא במדרש שגילה את כל שערו, ומתי?
* * * *

"והיה כראותו כי אין הנער ומת"

יש לבאר שיהודה אמר ליוסף שיתכן שאם נספר לאבינו את האמת שבנימין גנב, יבליג על רגשותיו ויסקים לךך שראוי הוא לעונש, לפי שאבא הוא צדיק גדול ואיש אמת. אולם, חוששני שלא תהיה לנו בכלל האפשרות לספר לו את הדבר הזה, כי לכשיראה אותנו חוזרים בלי בנימין, - 'והיה כראותו כי אין הנער' מיד ימות מגודל הצער, בטרם נספיק לספר לו את סיבת הדבר. (המגיד מדובנא)

"ויגש אליו יהודה"

על מי עוד כתוב בתורה שהוא ניגש?
* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק בן שלוש מילים.
2. את המספר 5 חמש פעמים.
3. שני יחידים שמתייחסים אליהם בלשון רבים.
4. חמש מילים רצופות שמסתיימות באות י'.

מצאו נא בהפטרה:

5. ארבע מילים רצופות המתחילות באות א'.
6. מילה בת 9 אותיות.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת ויגש מסופר על איחוד יוסף עם משפחתו, וכשספרו ליעקב כתוב: "ויפג לבו כי לא האמין להם".
בפרשת ויגש ישנם 106 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:
"האמיץ" = בגימטריא = 106

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: מה ההפך מ'אברך'? - ויקראו לפניו אברך, אב בחכמה ורך בשנים. אבל נבוכדנאצר נקרא (ראה ירמיה נא, כז) "טפסר" - טפש בחכמה ושר בשנים'. (ילקוט) **לסדר את הפרשה** - "כי אם תם הכסף". **חידון א' ת'** - אתונות, בעירכם, גושן, דן, העוד, ויברך, זרח, חליפות, טף, יהודה, כהנים, לוי, מנשה, נער, סרד, עגלות, פדן ארם, צווארי, קהת, ראש, שישים ויש, תולע. **חידון א' ת'** **הפוך** - פלוא, טוב מצרים, ויפג, אוהד, מקנה, הוציאו, לרגוז, שרה, וילקוט, ערי חגי שוני ארודי אראלי, חנוך, מושל, עבדים, נעמן, אפס, בלע, כסף, פרץ, להתאפק, קציר, חומש, ידות. **שעשועי דאורייתא** - על אברהם, על יעקב מספר פעמים, ועל אנשי סדום, השבטים ובני גד וראובן כתוב ויגשו. 1. "ובני דן חשים". 2. "ועוד חמש שנים", "כי עוד חמש שנים", "וחמש חליפות", "חמישה אנשים", "אדמת מצרים לפרעה לחמש". 3. חושים: "ובני דן חושים", דינה: "בנותיו". 4. "ימי שני חיי אבתי בימי". 5. "אתם אחד אל אחד". 6. "ובשקוציהם". **ואלה שמות** - משל, מליצה, חידה, דיבור, אמירה, תפארת, ציווי, משא, נבואה, חיזיון (אדר"ג) **מילה בפרשה מקץ** - באות. "בחשאי הן מתקרבות" - הן באות, "ברצון עז למרק לבבות" - ברצון=באות כמו: 'באות נפשך', "אז בסימן טוב ויפה" - בסימן=באות, "שתו בכף ואף בפה" - כף ופה שתיהן אותיות (כ' ופ') ולכן: 'בכף' ו'בפה'=באות. **טמונות בפרשה** - 1. "עייניכם רואות" (מה,יב) 2. "אל תרגזו בדרך" (מה,כד) 3. "ויתום הכסף" (מז,טו) 4. "חבר" (מו,יז) 5. ג+שן= "ארץ גשן" (מו,לד) 6. "חליפות" (מה,כב) 7. "אין חריש" (מה,ו) 8. "נבהלו מפניו" (מה,ג) 9. "וישמע בית פרעה" (מה,ב) 10. לוגו העיר: "אין חריש" (מה,ו) 11. "לחם לפי הטף" (מז,יב) 12. "ישית ידו על עיניך" (מו,ד) 13. "ועתה כבאי אל עבדך" (מד,ל) 14. שני צווארים (של גיטרה) "צוואריו" (מה,יד) 15. "יין ישן נושן" (רש"י מה,כג) 16. "וקחו... ואת בתיכם" (מה,יח) 17. "ימיץ" (מו,י) 18. "בשבר אשר הם שוברים" (מז,יד) **טמונות בהפטרה** - 1. "ורועה אחד" (כד) 2. "ובניהם ובני בניהם עד עולם" (כה) 3. "ומלך אחד" (כב) 4. חיבור שני העצים ביד בתחילת ההפטרה. **שאלה לשלחן השבת וישלח** - שאלנו: מדוע יעקב, שלקח את אלהי הנכר ובמקום לבטלם לכאורה כדן, בחר לטמון אותם בקבורה מתחת לעץ האלה, ומדוע לא ביער את העבודה זרה כדינה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. באמת הגויים ביטולם קודם לכן, ורק טמנם מצד טהרת הקודש. (רמב"ן) 2. לא היה לו פנאי לבטלה כדינה. (רבינו בחיי) 3. האלה עצמה הייתה ע"ז ורצו לבטל הכל ביחד. (פנים יפות) 4. השאירו מפני פיקוח נפש שמא יאספו עליהם האומות על מעשה שכם, ושיוכלו להוכיח להם שלא התגיירו אנשי העיר באמת, והפרו את תנאם, כי עדיין היו להם ע"ז בידם. (מושב זקנים)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: לדעת, אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
יוסף יצא מבית הסוהר בראש השנה.

"ויהי דבר ד'" (יחזקאל לז טו - כח)

הפטרת ויגש

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775